

**ARBETSLIVS- OCH
JÄMSTÄLLDHETSUTSKOTTETS
BETÄNKANDE 12/2008 rd**

Regeringens proposition med anledning av den konvention om arbete i fiskerieringen och den kompletterande rekommendation som antagits av den nittiosjätte Internationella arbetskonferensen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 4 november 2008 regeringens proposition med anledning av den konvention om arbete i fiskerieringen och den kompletterande rekommendation som antagits av den nittiosjätte Internationella arbetskonferensen (RP 187/2008 rd) till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Liisa Saastamoinen, arbets- och näringsministeriet
- verkställande direktör Kim Jorda, Finlands Yrkesfiskarförbund.

PROPOSITIONEN

Internationella arbetsorganisationens (ILO) allmänna konferens antog konventionen om arbete i fiskerieringen och en kompletterande rekommendation år 2007. Den nya konventionen ersätter ILO:s tidigare konventioner om minimiålder för fiskare, läkarundersökningar för fiskare, fiskares avtal om anställning och bostäder för besättningen på fiskefartyg. Finland har inte ratificerat dessa konventioner.

Syftet med konventionen är att stärka fiskarnas ställning genom att säkerställa anständiga arbets- och levnadsförhållanden för dem. Konventionens bestämmelser gäller minimikrav i fråga om arbete ombord på fiskefartyg, arbetsförhållanden, bostäder och livsmedel, hälso- och sjukvård samt social trygghet. Utgångspunkten

är att konventionen ska tillämpas på alla fiskare och fiskefartyg som bedriver yrkesfiske, också självständiga företagare. Som fiskare betraktas varje person som är anställd eller sysselsatt i någon funktion eller utför någon syssla på ett fiskefartyg, dock inte lotsar, marinpersonal, andra personer med permanent statlig anställning, landbaserade personer som utför arbete på ett fiskefartyg eller fisketillsynspersonal.

Regeringen föreslår att konventionen inte ska godkännas i detta skede, eftersom ett godkännande kräver ändringar i lagstiftningen, i synnerhet i de bestämmelser som gäller arbetarskydd och skeppsarbete. De ändringar som behövs är delvis desamma som krävs för att ILO:s konven-

tion om arbete till sjöss från 2006 ska kunna godkännas.

Konventionen faller delvis under Europeiska gemenskapernas exklusiva behörighet, och kommissionen har därför lagt fram ett förslag till rå-

dets beslut enligt vilket medlemsstaterna ska be-
myndigas att ratificera konventionen och depo-
nera sina ratifikationsinstrument hos generaldi-
rektören för ILO:s arbetsbyrå senast den 31 de-
cember 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig ut-
redning finner utskottet förslaget befogat och
ändamålsenligt.

Syftet med konventionen om arbete i fiskenä-
ringen som Internationella arbetsorganisatio-
nens (ILO) allmänna konferens antog 2007 är att
säkerställa rättvisa villkor inom fiskenäringen
och trygga rimliga arbets- och levnadsförhållan-
den för fiskare. Som bakgrund till konventionen
finns ILO:s konvention om arbete till sjöss, som
antogs i februari 2006. Konventionen omfattade
inte arbete i fiskenäringen.

Utgångspunkten är att konventionen ska till-
ämpas på alla fiskare, också självständiga före-
tagare, och fiskefartyg som bedriver yrkesfiske.
Konventionen ska tillämpas i sin helhet på far-
tyg med en längd på över 24 meter och som be-
finner sig till sjöss en längre tid än sju dagar. På
nationell nivå kan man från regelverket i kon-
ventionen utesluta vissa fiskefartyg och fiskar-
grupper som är problematiska med tanke på till-
ämpningen. Konventionen är av betydelse i syn-
nerhet i länder där det finns stora fiskefartyg
som befinner sig längre tider i fiskeområdena
och som har många fiskare i anställningsförhål-
lande ombord.

Utöver lantbruk och byggnads- och gruvarbe-
te är fiske ett av de farligaste yrkena i världen.
Enligt uppskattning finns det cirka 41 miljoner
fiskare i världen, varav 93 procent i utvecklings-
länderna. Eftersom arbetet i fiskenäringen är far-
ligt är internationellt samarbete och avtal myck-
et viktiga. I synnerhet fiskarna i utvecklingslän-
derna behöver särskilt skydd och de konventio-
ner som antagits av Internationella arbetsorgani-
sationen ILO spelar en framträdande roll när
man försöker ta fram allmängiltiga minimireg-

ler som ska tillämpas i hela världen och på alla
fartyg. För att trygga villkoren inom fiskenä-
ringen och minimiregler för anställning av fiska-
re är det mycket angeläget att konventionen sätts
i kraft internationellt, menar utskottet.

I Finland beräknas antalet fiskare uppgå till
2 500 personer, och av dem bedriver cirka 1 000
fiske som yrkesfiskare i huvudsyssla. Enligt
uppskattning är antalet fiskare i anställningsför-
hållande mellan 20 och 100 personer. Det finns
sammanlagt omkring 3 500 fiskefartyg på havs-
och insjöområdena. Dessa är till största delen
små fartyg med vilka ägarna bedriver fiske och
vars fiskefärder är korta. År 2007 hade vi endast
16 registrerade fiskefartyg som var 24 meter el-
ler längre.

Konventionen ska tillämpas på alla fiskare
som bedriver yrkesfiske, också självständiga yr-
kesutövare. Vissa särskilt angivna fiskefartyg
och fiskargrupper som är problematiska med
tanke på tillämpningen kan emellertid uteslutas
från regelverket i konventionen. Utskottet kon-
staterar att det på grund av att fiskenäringen i
Finland har specifika drag är viktigt att statsrå-
det innan konventionen ratificeras utreder i vil-
ken mån det är möjligt att lämna fiskare som be-
driver yrkesfiske som självständiga yrkesutöva-
re utanför tillämpningen av konventionens be-
stämmelser.

Enligt regeringens proposition uppfyller vår
lagstiftning till största delen kraven i konventio-
nen. Godkännandet av de bestämmelser som gäl-
lar arbete ombord på fiskefartyg och arbetar-
skydd kräver dock ändringar och justeringar i
gällande lagstiftning. Utskottet anser att det är
viktigt att regeringen omedelbart vidtar åtgärder
för att avskaffa lagstiftningsmässiga och praktis-

ka hinder så att konventionen kan ratificeras så snabbt som möjligt.

Förslag till beslut

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår

att riksdagen inte i detta skede godkänner Internationella arbetsorganisationens konvention nr 188 om arbete i fiskerieringen, som antagits den 14 juni

2007 vid Internationella arbetskonferensen i Genève, och att

Internationella arbetsorganisationens rekommendation nr 199 om arbete i fiskerieringen, som antagits den 14 juni 2007 vid Internationella arbetskonferensen i Genève, beaktas i behövlig utsträckning i det framtida lagstiftningsarbetet.

Helsingfors den 20 november 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Arto Satonen /saml
vordf. Jukka Gustafsson /sd
medl. Susanna Haapoja /cent
Anna-Maja Henriksson /sv
Johanna Karimäki /gröna
Merja Kuusisto /sd
Esa Lahtela /sd

Markus Mustajärvi /vänst
Katja Taimela /sd
Tarja Tallqvist /kd
Jyrki Yrttiaho /vänst
ers. Juha Rehula /cent
Pentti Tiusanen /vänst.

Sekreterare var

konsultativ tjänsteman Marjaana Kinnunen.